

KONU: ANKARA’NIN SOSYO-KÜLTÜREL VE TARİHSEL YAPISI

PANELİSTLER:

ZEYNEP ÖNEN

AHMET ÇAVUŞOĞLU

BAŞKAN, YRD. DOÇ.DR. REŞAT ÖZTÜRK

TARİH: 08.05.2007

YER: ATILIM ÜNİVERSİTESİ SEYHAN CENGİZ KONFERANS SALONU

SUNUCU: Sayın Rektör yardımcısı, saygıdeğer konuklar, saygıdeğer akademisyenlerimiz, sevgili öğrencilerimiz, üniversitemizin kuruluşunun 10 yıl etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilen “Ankara’nın Sosyo-Kültürel ve Tarihsel Yapısı” konulu panelimize hoş geldiniz. Yrd. Doç. Dr. Sayın Reşat Öztürk başkanlığında gerçekleştirilecek olan panelin konuşmacıları, Sayın Zeynep Önen ve Sayın Ahmet Çavuşoğlu. Kendilerini yerlerine davet etmeden önce kısaca özgeçmişlerinden bahsetmek istiyorum.

Sayın Ahmet Çavuşoğlu 1946 Ankara doğumlu. Kendisi kökenleri 400 yıl önceye dayanan Ankaralı bir aileye mensup. TED Ankara Koleji’ni bitirdikten sonra, Ankara Üniversitesi İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Bankacılık Bölümünden mezun oldu. Sayın Çavuşoğlu 1975 Ankara Otelciler ve Lokantacılar Derneği Başkan Yardımcılığı, 77 Ankara Kulübü Başkanı, 1980 Ankara Ticaret Odası Başkan Vekili, 1987 Ankara Ticaret Odası Başkanlık görevlerinde bulundu. Aynı zamanda 1996 yılında Rahmi Koç ile beraber Ankara Vakfını kurdu. Sayın Ahmet Çavuşoğlu halen Türk Eğitim Derneği, Ankara Kulübü, Bilkent Danışma Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Danışma ve Takdir Komisyonları üyesidir.

Diğer konuğumuz Sayın Zeynep Önen, 1956 İstanbul doğumlu. Kendisi Californiya Üniversitesinde Siyaset Bilimi ve Karşılaştırmalı Kültür Bölümünden mezun. Aynı zamanda University of California Santa Cruz’de Sosyoloji Doktorasını tamamladı. Ayrıca, sosyoloji dalında master yaptı. Aynı üniversite de sosyoloji doktorasını tez aşamasında bıraktı. Kendisi halen Vehbi Koç Araştırmaları Merkezi ve proje yöneticisi, aynı zamanda Amerika ve Türkiye’de dersler verdi. Halen Bilkent Üniversitesinde ders vermeye devam ediyor.

Şimdi sayın konuklarımı yerlerine davet ediyorum, buyurun lütfen.

BAŞKAN, YRD. DOÇ. DR. REŞAT ÖZTÜRK: Sayın Rektör yardımcım, sayın hocalarım, muhterem konuklar, sevgili öğrenciler. Bugün yiğit bir kentten Ankara’dan söz edeceğiz. Ankara cilalı taş devrinden bu tarafa iskan edilen bir yer. Çeşitli uygarlıklara beşiklik yapmış, İpek yolu üzerinde Anadolu’nun ticaretini bir bakıma Ankara belirlemiş. Her döneme ait uygarlık kalıntıları var. Ankara asıl varlığını, ulusal benliğimizi sergilemesi ile ortaya koymuş. O nedenle yiğit bir kent, siyasal tarihimizde atanan valisini değiştirip kendi valisini belirleyen ilk kent. Padişahını ve onun sadrazamını tanımayıp kendi ulusal istencine uygun olarak kendi ayakları üzerinde duran Kuvay-ı Milliye’yi, Milli Mücadele ruhunu gerçekleştiren bir kent. Türkler’de bir devlet yok olmaya yüz tuttuğunda yeni devleti kurabilmek için Seymen Alayları oluşturulur. Ankara 27 Aralık 1919’da Seymen alayını oluşturarak genç Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurulacağı müjdesini bizlere ileten bir kent. O nedenle Ankara’ya yiğit bir kent diyorum. Mustafa Kemal’i karşılarken Paşam uğruna baş koymaya can vermeye geldik diyerek onu karşılayan bir kent. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin müjdecisi çağdaş uygar Türkiye’nin temsilcisi Başkent bir kent.

Sayın Önen’e ve Sayın Çavuşoğlu’na tekrar hoş geldiniz diyorum. Önce Sayın Önen’den konuşmalarını rica edeceğim Cumhuriyet’le birlikte çağdaşlaşmamızda bugünlere erişmemizde Ankara ve Türkiye’deki eğitim ve sanat anlayışı neydi nasıl geliştirdi Bu konuyu bize ifade edecekler buyursunlar efendim.

ZEYNEP ÖNEN: Teşekkürler ediyorum efendim. Sayın Rektör yardımcım, sayın misafirler ve sevgili öğrenciler, ben herhalde bir hata yaptım sayın sunucunun bir hata yapmasına yol açan da benim. Size ilk önce kendimi kısaca ben tanıtmak istiyorum. Türkiye’de Orta Doğu Teknik Üniversitesinde 70’li yıllarda okurken okulum kapatıldığı için, Türkiye dışına çıkmak zorunda kalan öğrencilerden bir tanesiyim. Okulumuz süresiz kapatılmıştı Californiya’dan Irvina Üniversitesinden sayın sunucunun söylediği gibi derecelerimi aldım. Northeastern Üniversitesine gitmeden önce Santa Cruz’da doktora programına başladım. Fakat doktora programım masterlı bir program olduğu için Northeastern devam ettim. Masterımı sosyolojiden aldım, tez aşamasındayken doktorayı bıraktım. Yani bir doktora alıp, ikinci bir doktora keşke alabilmiş olsaydım. Hepinize temennim budur. Umarım bilimin ışığında sizler doktoralar alıp güzel üniversitelerde Atılım Üniversitesi gibi bütün Türkiye’nin geleceğini belirleyen öğrencilere ışık tutarsınız, hepiniz hoş geldiniz. Çok teşekkür ediyorum beni dinleyeceğiniz için, her türlü sorununda cevabını vermeye hazırım.

Sayın öğretmenimizin de bildirdiği gibi Ankara’nın büyük bir özelliği var. Ankara Atatürk ve ekibi tarafından Türkiye’de başkent olarak seçilmiş bir kent. Sayın Ahmet Çavuşoğlu’da bunlara değinecek onun için ben fazla uzatmak istemiyorum. Ankara’nın insanının özelliklerini ve Ahi geleneğini anlatacak, Seymen geleneğini anlatacak. Ben sizlerin Cumhuriyetin kurulduğu andan itibaren nasıl bir eğitim sistemine doğru yönlendirilmiş ve neden bu sistem seçilmiş onu anlatmak istiyorum. Ama bundan önce Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi Müdüresi yani Direktörü olarak size 2003 yılından itibaren başladığımız bir projeden bahsetmek istiyorum. “Eğitim Birliği” ile ilgili ki ondan bahsedeceğim. “Akıl Çağı” adında bir projemiz var, bu proje Tevhidi Tedrisat Kanunu yani Öğretim Birliği ile ilgili. 4 senedir bu projeyi devam ettiriyoruz. Bir koleksiyon oluşturduk, 1924 yılından 1940’lı yılların başına kadar yayınlanmış tüm maarif yani Milli Eğitim kitaplarını topladık o zamanki kitapların içeriklerini bütün araştırmacıların hizmetine sunduk. Aynı zamanda da 1920’lerin sonunda biliyorsunuz, harfle devrimiyle birlikte ona da değineceğim 30’larda ve 40’larda bu yeni okullara giden yeni bir sistemin laik Cumhuriyetin öğrencilerinin yetişmesini sağlayan okulların ve oradaki öğrencilerin fotoğraflarını ve eğitim belgelerini topladık. Şimdi şöyle düşünün, Ankara aslında bir çok insanın düşündüğü gibi tozlu bir bozkır kasabası hiçbir zaman değildi, Ankara tarihinde çok önemli evreler geçirmiş iki medeniyetin bunlardan bir tanesi Türkiye Cumhuriyeti Devleti başkentliğini yapmış bir kent 5000 küsur yıllık bir mazisi var, fakat ne yazık ki 17. ve 18. yüzyıllardaki zenginliğin ki, bu tekstile dayanıyor, Avrupa’nın bütün güzel kumaşları Ankara’dan gidiyor. Ahmet Bey bahsedecektir, 19. yy’da yaşanan kuraklık yangınlar büyük sıkıntılar ve iklim zorlukları nedeniyle küçülmüş ve Osmanlı Devleti çökerken o da nasibini almış bir kenttir. Ankara soylu bir kenttir, onun için insanına Atatürk ve ekibi güvenmiş Ankara’yı başkent yapmıştır. Türkiye Cumhuriyeti 3 Misak-ı Milli üzerine kurulmuştur. Eğitimden başlayacağım, bunlardan birincisi siyasi sınırlarını belirleyen bildiğimiz Misak-ı Milli, ikincisi İzmir İktisat Kongresinde kabul edilen Say yani Emek Misak-ı Milli’si, üçüncüsü daha sonra Tevhidi Tedrisat yani öğretimde birlik kanunuyla uygulanan Maarif Misak-ı Milli’sidir. Şimdi bakalım Ankara Cumhuriyet kurulduğu zamanda nasıl bir eğitim portresi içindeydi. Bu portre nasıldı, nasıl bir çerçevesi vardı Ankara’nın. 1935 yılında yapılan nüfus sayımına göre Türkiye genelinde okuma yazma oranı %15,5’a çıkmış ama 1920’lerin başında bu okuma yazma oranı 10 virgöl küsur, milyonluk ülkede ne yazık ki %10’nun altında. Demek ki 15 sene içinde yapılan reformlarla birlikte okuma yazma oranı çoğalmış, 1935-45 yılları arasında okuma yazma oranı Ankara’da 43,2 olmuş. Her zaman şöyle bir karşılaştırma yapabilirsiniz çalışmalarınızda, Ankara başkent olduğu için Türkiye genelindeki okuma yazma oranından her zaman daha yüksek bir okuma yazma oranına sahip olmuş, neden çünkü Cumhuriyetin Eğitim Kurumları, teker teker Ankara’da kurulmuş hatta ve hatta Mülkiye ki ondan da biraz sonra bahsedeceğim, yani Siyasal Bilgiler Fakültesi İstanbul’dan Atatürk’ün emriyle Ankara’ya taşınmış, yani Ankara hem Siyasetin hem de Eğitimin başkenti olmuş. Maarif Vekili Sayın İsmail Sefa Beyin, yani İsmail Özder’in döneminde, yeni devletin eğitim alanında ulaşmayı planladığı amaçları gösteren Maarif Misak-ı yani Maarif Takvimi, yani eğitim birliğinin, Eğitim Anlaşması kabul edilmiş. Yeni nesiller İktisadi hayatta etkin ve başarılı kılacak bilgilerle donanma ve öğrencilere hayata

hazırlama Misakın ilkeleri arasında yani yeni bir toplumda öğrencileri hazırlıyorsunuz. Aynı zamanda da onları ekonomiye hazırlamakla yükümlüsünüz. Bu çok zorlu bir iş, çünkü bir dönüşüm bir transformasyon geçiriyor. Türk Milleti çoğu farklı bir eğitim sisteminden, eğitimin birleştirilmesine ve laik eğitime doğru gidiliyor. Hazırladığımız bir kitaptan size bazı bilgiler sunmak istiyorum, Heyet-i İlmîyeler Bilim Heyetleri Bilim Kurulları kuruluyor. Eğitim tarihimizde ilk sistemli çalışma, bunların hepsi Ankara'da yapılıyor. İlk sistemli çalışma olarak yer alan 1. Heyet-i İlmîye yani bilim kurulu, Bakanın Başkanlığında Müsteşar Bakanlık Genel Müdürlükleri ilgili Bakanlıkların Temsilcileri Üniversite Profesörleri Yüksek Okulların Müdürleri çeşitli tür ve derecedeki eğitim kurumlarının temsilcilerinin katılımlarıyla 15 Temmuz-15 Ağustos 1923 tarihleri arasında ilk defa olarak Ankara'da toplanıyor. Bakın ne kadar geniş katılımlı ele alınan konular ki 1923'ün Temmuz'unda oluyor bu, 83 yıldan daha fazla geçmiş bir zaman önce öğretimin 5 yıl değil 6 yıl olması isteniyor. İlkokulun birinci ve ikinci sınıfların 30'u diğerlerinin de 40'ı aşmaması talep ediliyor. Zorunlu eğitim yaşındaki çocukların yabancı okullara gidemeyecekleri küçük köyler içinde yatılı bölge ilkokullarının açılması planlanıyor. Din dersleri öğretmenlerinin seçiminde öteki öğretmenler gibi bazı şartlar aranıyor. Dinini çok iyi bilen öğretmenlerin hazırlanması ve eğitilmesi hedefleniyor. Sultani adının da liseye çevrilmesi ön görülüyor.

Bütün bunlar olurken sanat ve kültürde unutulmuyor. Cumhurbaşkanlığı Müzik Kurulu kuruluyor. Müzikay-i Humayun yani Padişahın malı olan müzik cemiyetinin belli başlı aksaklık amirleri bir iki Padişah olduğunu gördük diyorlar. Bayram Muadeleri Cuma Alayları gibi törenleri şatafatlarından biri sayılan bandonun sanat ve repertuar bakımından incelenmesini hiçbir padişah zamanında kollamıyor. Mütareke yıllarında Cumhuriyetin ilanının ilk yılına kadar Müzika, İstanbul'dan Rumeli'den gelen göçmenler yararına konserler vermeye başlıyor. O zaman ki sosyal durumumuz içinde bu konserler çöl ortasında fıskırmış taptaze bir hayat kaynağı etkisini uyandırmıştı. Gerek Halk, gerekse bilhassa hükümet erkanı tarafından fevkalade tutulmuş. Ama Cumhuriyetin ilanı ile birlikte bütün bu müzik eğitiminin temeli Ankara'ya Ankara'daki Devlet Konservatuarına kaydırılıyor. Türkiye Muallimler Birliği kuruluyor, yani Türkiye Öğretmenler Birliği kuruluyor. Cumhuriyetin ilk yıllarında eğitim devrimlerinin gerçekleşmesinde öğretmen örgütlerinin önemli katkıları oluyor. Türkiye Muallimler Birliği yani Öğretmenler Birliği'nin 25 Ağustos 1924'te Ankara'da düzenlediği kongreye, Atatürk, eşi, başbakan ve bir çok bakanlar ve 74 delege yanında Türkiye'yi ziyaret eden Amerikalı eğitim uzmanı John Dewey'de katılıyor. Aranızda Dewey'i tanıyan var mı, acaba Dewey kelimesi size ne hatırlatıyor, kütüphane kullananınız var mı, Dewey Onlu Sistemini biliyor musunuz arkadaşlar. Sevgili öğrenciler, ben 12 yaşında ortaokula başladığım zaman Dewey onlu sistemiyle tanışmıştım. Çünkü bize okulda kütüphane nasıl kullanılıyor, onun dersini vermeye başlamışlardı. John Dewey'de Türkiye'de -bir Amerikalı son derece de ön görüşlü olan bir insan- Atatürk'ün'de düşüncelerine son derece de değer verdiği bir eğitimci, onun yanında eğitimin inşasında yardımcı oluyor. Kütüphaneye gittiğiniz zaman her kitabın bir numarası vardır, o numaradan kitapları bulursunuz. Bunlara İngilizce'de call number deniyor. Dewey Onlu Sistemi, işte bunu getiren insan Türkiye'de Atatürk ve ekibiyle birlikte Atatürk'ün ricaları üzerine sistemin kurulmasında yardımcı insanlardan bir tanesi. 1926'da Türkiye Büyük Millet Meclisi salonlarında toplanan Muallimler Birliği kongresinde, Cumhuriyet dönemi eğitim inkılaplarının yani devrimlerinin ilk öncüsü Vasıf Çınar ve Mustafa Necati'de katılıyor. Bu iki insan daha sonra belki biliyorsunuzdur Milli Eğitim Bakanlarımız oluyorlar. Yine aynı yıl Ankara'da, öğretmenlere mesleki eğitimle ilgili bir kongre düzenleniyor. Atatürk 28 Ağustos 1924'te, Ankara'da Muallimler Birliği Genel kurulu dolayısıyla Maarif Vekili Vasıf Çınar Beyle verdiği yemekte şöyle diyor; erkek ve kız çocuklarımızın aynı suretle bütün tahsil derecelerindeki talim ve terbiyesinin ameli olması mühimdir, -yani işler olması mühimdir- memleket evladı her tahsil her eğitim derecesinde İktisadi hayatta amil -yani kendine güvenen- ve yetkin müessir ve muvaffak olacak surette teçhiz olunmalıdır -yani donatılmalıdır-.

Süremiz çok kısıtlı olduğu için belirli bölge bölümlerini anlatıyorum. Ankara'da Adliye Hukuk Mektebi kuruluyor, laik devlet düzeninin kurulması yönünde. 3 Mart 1924 tarihli 429-430 ve

431 sayılı yasaların Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmesinden sonra Çağdaş Hukukçu, yani Fıkıhçı değil Çağdaş Hukukçu yetiştirmek amacıyla Adliye Vekaletinin yani Adliye Bakanlığının girişimiyle Ankara'da bir hukuk mektebi açılması ön görülüyor. Bu çok önemli bir dönüşüm sevgili öğrenciler. Adliye Vekili yani Adliye Bakanı Mahmut Esat Bey yani Mahmut Esat Bozkurt, Ahmet Ağaoğlu, Yusuf Akçura, Şevket Mehmet, Ali Bilgişen, Cemil Birsnel ve yardımcıları Atatürk'ü fahri reisliğe İsmet Paşa'yı da Türk Hukuk Tarih fahri Profesörlüğüne seçiyorlar. Çok uzundur ama Atatürk'ün Hukuk Mektebinin açılışında yaptığı konuşma çok önemlidir size bundan sadece bir paragraf okumak istiyorum. Eğer ilgili olanlar varsa kaynağını da bulabilirim, daha doğrusu buradan söyleyebilirim. Atatürk büyük bir inkılap büyük bir devrim yapıldığından fıkıhtan hukuka doğru yol alındığından bahsediyor ve diyor ki yeni hukuk esaslarından yeni ihtiyacımızın talep ettiği kanunlardan bahsederken her inkılabın kendisine mahsus müeyyidesi bulunmak zaruridir yani gereklidir Hikmetine yalnız bu hikmete işaret etmiyorum Beyhude bir sistem temayülünden nefsimi tahsir ederek fakat Türk Milletinin muassır medeniyetin vasıflarından ve feyizlerinden alması için 300 seneden beri sarf ettiği gayretlerin ne kadar ızdıraplı ve elemli karşısında heba olduğunu ne yazık ki üzüntülerle üzüntülerimi göz anına alarak bildiriyorum. İşte bu yönden Hukuk Mektebinin açılmasını tüm yüreğimle destekliyorum. Kaynak; Hakimiyeti Milliye 6 Kasım 1925 Atatürk Söylevleri ve Demeçleri 2 sayfa 236-240.

Bu arada sanat unutulmuyor, Müsiki Mualim Mektebi ve Konservatuar açılıyor. Çünkü eğitim birliği ile birlikte sadece bilime dayalı bir düşüncenin şöyle ifade edeyim, bilime dayalı düşüncenin sadece ve sadece fen bilimlerinden müteşekkil olmadığını biliyorlar. Hem karma bir eğitim sistemi geliyor, hem laik bir eğitim sistemi geliyor, hem de bilime sanat ve yaratıcılığa yönelmiş eğitim sistemi geliyor. Karma eğitim sistemi derken kızlar ve erkekler bir arada aynı okullarda okuyabiliyorlar. Bilim derken tabii ki Fen Bilimleri Osmanlı'da da Fen Bilimi son derece gelişmiştir, sakın yanlış anlaşılmasın burada bir kesiklik yok bir boşluk yok sadece devam ediyor, kızlar ve erkekler laik ve milli bir eğitim sistemi içinde yetiştiriliyorlar. Yaratıcılığı olan ve yaratıcılıktan çok çeşitli veçheleri oluşabilen bir topluma dönüşüm sağlanmak isteniyor. Onun için müzik resim beden eğitimi gibi derslere de çok ciddi şekilde eğiliniyor. Biliyorsunuz 1930'lu yıllarda Avrupa'da Almanya'daki gelişen sistemden bütün dünya ülkelerine ne yazık ki kaçmak zorunda sığınmak zorunda kalan çok önemli eğitimciler vardır. Bunların bir kısmı Türkiye'ye geliyor, bazı okulların açılmasında Atatürk ve ekibine yardımcı oluyorlar. Bella Bartok'u tanıyan var mı aranızda, Bella Bartok Macar, ondan da bahsedeceğim. Yurdumuzda batı müziği öğretimi ilk kez 1827 yılında, saray bandosunun kurulmasıyla başlıyor çocuklar. İlk kez 1827 yılında Saray'da bir bando kuruluyor ve bu bando sayesinde müzik eğitimi başlıyor. Daha Cumhuriyet'e gelmedik, İstanbul Belediye Başkanı Cemil Paşa'nın girişimleriyle 1914 yılında Dar-ül Bedayi adında bir tiyatro ve müzik okulu kuruluyor. Bu da İstanbul'da tabii ki de 1917 yılında lise müzik bölümü Dar-ül Bedayi'nin bir bölümü olarak açılan Dar-ül-el Hana yani Nameler Evine devrediliyor. O yıllarda Dar-ül-el Hana hem Batı Müziği hem Geleneksel Müzik eğitimi verilmekte oluyor. Başkent Ankara'da kurulmuş bulunması çeşitli sanat kurumlarına Ankara'da da yer verilmesini gerektiriyor tabii ki de. Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı, müzikte kalkınma çabasını her şeyden önce okullarda da ele alınması gerekliliğini temel prensip olarak benimliyor ve böylesine bir ilkeyi başlangıç olarak da Ankara'da 1 Eylül 1924'te Musiki Muallim Mektebi kurulmasına karar veriyor. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası şefi Zeki Üngör önderliğinde 1 Kasım 1924'te Ankara'da Cebeci'de bu okul öğretime başlıyor. Çoğunluğu Cumhurbaşkanlığı Orkestrasının Üyelerinden alınan öğretmenlerle okulun çalışmalarına ve Orta okullara kültürlü müzik öğretmenleri yetiştirme çabasına böylelikle imkan sağlanmış oluyor. 1929 yılında yeni Konservatuar Binası yapılıncaya kadar öğretim bu binada devam ediyor, 34'te Ankara'da bir Milli Müsiki ve Temsil Akademisi kurulması öngörülüyor Atatürk'ün direktifleriyle. Müzik ve Sahne sanatlarının geliştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı bir konservatuar kurmak amacıyla 1934 yılında Berlin'de Öğrenci Müfettişi olan Cevat Dursunoğlu görevlendiriliyor. Aynı yıllarda yurdumuza gelen Macar Besteci Bella Bartok ki, Macar Besteci kaçarak geliyor Avrupa'daki zulumden, Bartok'un ulusalçı tavsiyelerine karşın, evrenselci 1935 yılında Ünlü Besteci Paul Hindemith ile anlaşma yapılıyor. Bu anlaşmaya göre Hindemith Türkiye'de Müzik

Kurumlarının yeniden yapılandırılması işleminde danışman olarak işine başlıyor. Konservatuarın kuruluş esaslarını hazırlayarak bir rapor vermeye gayret ediyor, Hindemith 35 yılında yurdumuza gelerek bir yıl ara ile incelemelerde bulunuyor Bu incelemelerin sonucunda konservatuarın Devlet Konservatuarının yani Serbest Müzik Okulunun öğretmen yetiştiren okulun yani Musiki Muallim Mektebinin ve Tiyatro Okulunun bir arada gelişmesine karar veriyor. Bu nedenle konservatuarın tiyatro ve opera bölümlerini kurmak üzere Almanya'dan Prof. Karl Ebert getiriliyor. Neden yabancılar getiriliyor, ben size bir soru sorabilir miyim? Niçin Türkiye'den insan bulunamıyor, yok çünkü, böyle bir eğitim daha önce verilmemiş. 1827 yılında İstanbul'da Sarayda Bando kurulmasıyla bu eğitim başlamış. Onun için ne yazık ki, Türkiye'de yetişmiş kadro yok, kadroları dışardan getirmek zorundalar. Ancak o dışardan getirdikleri daha doğrusu Türkiye'ye gelmek isteyen kadrolar bunlar, çünkü Nazi dönemi zamanında sadece Türkiye'ye değil Avrupa'nın çeşitli ülkelerine Türkiye dahil olmak üzere Amerika'ya göçenlerde var. Bu insanlar kendi istekleriyle geliyorlar. Niçin geliyorlar kendi istekleriyle Türkiye'ye, çünkü yepyeni bir sistem kurulmuş. Emperyalizmle savaşmış ve dimdik ayakta duran ve kurulma aşamasında kaniyla canıyla çalışan insanlardan müteşekkil bir kuruluş ruhunu kendi içlerinde yaşayarak hayatlarına yansıtan Türk toplumundan etkilendikleri için geliyorlar. Kendilerine böyle çok paralar veya daha farklı bir takım imtiyazlar verildiği için değil, saygı duydukları için geliyorlar. Bu da çok önemli arkadaşlar, çünkü gelen isimler size saydığım isimler gerçekten dünya çapında isimler yani Senfoni Orkestralarına gider misiniz onu bilmiyorum Klasik müzik sever misiniz onu da bilmiyorum ama Bella Bartok hakikaten dünya çapında 20.yüzyılda müziğe klasik müziğe damgasını vurmuş bir isimdir. Onun gibi kimler geliyor kimler geçiyor. Mimarlarından doktorlarına, siyaset bilimcilerinden, belediye yöneticilerine, eğitimcilerine kadar. Özsoy Operası var. Türkiye'nin ilk operası bu çok kısa bahsedeceğim, Ankara'da besteleniyor. Ankara'da 34 yılında ilk olarak memleket çapında önemli olan bir sanat olayıyla karşılaşılıyor ve aynı yılın Haziran ve Aralık aylarında çok seslilikte ünlü besteciler yani beşler Cemal Reşit Rey, Ferit Alnar, Adnan Saygun, Ulvi Cemal Erkin, Necil Kazım Akses olarak nitelenen o zamanın genç müzisyenlerinden Ahmet, salonlarda müziklerini çalıyor. İşin önemli yönü bu eserlerin Atatürk'ün direktif yardım ve ilgileriyle bestelenmiş olmaları, nitekim aynı yıl İran Şeyhi Rıza Şah Pehlevi, Türkiye'yi resmen ziyaret ediyor. Sizin belki tanıdığınız Şahin babasıdır bu Ahmet Adnan Saygun'un. Bu nedenle bestelemiş olduğu 3 perdelik Özsoy operası bir destan, Pehlevi'nin Ankara'yı ziyareti nedeniyle uygulanan program gereğince devlet Başkanlarının huzurunda Saygun'un yönetimi altında 19 Haziran 1934 akşamı Ankara halkevlerinde ilk olarak sahneye konuyor. Biz bu yıl Ahmet Adnan Saygun'un doğumunun 100 yılını kutluyoruz. Bunu da hatırlatmış olayım.

Başka hangi okullar kuruluyor, sizin şimdi genç olarak yaşadığınız ve bildiğiniz bu okullarda Gazi Eğitim Enstitüsü kuruluyor. Gazi Eğitim Enstitüsü niçin kuruluyor? Öğretmenler yetiştirmek için kuruluyor. Bugün Gazi Üniversitesi ilk önce Konya'da ilk Öğretmen okullarından başarıyla mezun olan 16 öğrenciyle öğretime açılan mektep. 1927'de Ankara'ya taşınıyor, Edebiyat yanında pedagoji eğitimine başlanıyor, pedagoji ne demek? Çocuk eğitimi, teşekkür ederim. 1929'da Mimar Kemalettin Bey tarafından ilk öğretmen okulu için projesi hazırlanan bugünkü Gazi Üniversitesi Rektörlük binasına taşınıyor. Fakat daha sonraki yıllarda üniversite kapanıyor. Oradan çok öğretmen yetişiyordu çocuklar, yani Atatürk gördüğünüz gibi dışardan ithal ettiğimiz öğretmenlerin bir şekilde Türkiye'ye tabii ki de yararı oldu. Ama bir ülkenin kalkınması gelişmesi için kendi eğitim sistemini oturtması ve kendi eğitimcilerini yetiştirmesi lazım ve biliyorsunuz o zaman şehirler köyler birbirlerinden farklı değiller. Çok fakir bir ülke, kalkınmaya çalışan bir ülke, yani inanır mısınız bizim açtığımız sergiyi her zaman bu okulda açmaya hazırım. Eğer yönetim kabul ederse hani derler ya yalın ayak başı kabak Mamak civarında öğretmenler ve öğrenciler yalın ayak başı kabak kendi okullarının tuğlalarını örmüşler ve öğretime eğitime dört elleriyle dört değil dört yüz dört elleriyle sarılmışlar. Cehalet korkunç bir şey içinde yaşadığınız toplumun şanslı öğrencilerisiniz. Atılım Üniversitesi gibi nadide bir okulda okuyorsunuz, inanın çocuklar şu anda bile sizin yerinizde olmak isteyen milyonlarca öğrenci var. O zaman Türkiye'nin nüfusu çok azdı, nüfus patlaması olmadan önce 10-15-20 milyonluk bir nüfustan bahsediyoruz.

Herkes el birliğiyle çalışabiliyor, herkeste o ruh var, tabii 75 milyon olunca ve öğretmenlerin sayısı da az olunca bir çeşit bir takım tenakuzlar doğuyor. Türk Maarif Cemiyeti kuruluyor, yani Ahmet avuşoğlu Beyin mezun olduğu TED Ankara Koleji Türk Eğitim Cemiyetinin kuruluğu. Cumhuriyetin ilk yıllarında ve Cumhuriyeti kuran kadrolara kadar dayanmaktadır. Mustafa Kemal Atatürk'n 1 Kasım 1925'te TBMM'nin açılışında yaptığı konuşma da açıkça dile getirdiği üzere devletin ile özel sektörün birlikte gerçekleştireceği bir eğitim çalışmasının başlatılması temel dayanak noktası. Türk eğitim cemiyeti 31 Ocak 1928 tarihinde böylesine bir ihtiyaçtan kuruluyor ve 12 Aralık 1939 tarihli Bakanlar kurulu kararıyla Kamuya Yararlı Dernek olarak kabul ediliyor. Neden böyle bir cemiyete neden böyle bir okula ihtiyaç duyuluyor sizce? Özel sektöre devletin birlikte geliştirdiği yabancı dilde eğitim veriyor, neden böyle bir okula ihtiyaç duyulmuş, Atatürk niçin böyle bir Şey istemiş, hiç fikri olan var mı? Tabii ki daha kaliteli bir eğitim. Aslında bahsetmedim, Misyoner Mektepleri Misyoner okulları var Türkiye'de onlar Alman lisesi benim mezun olduğum Amerikan Kız Koleji okullar oralar da yabancı dil eğitimi veriliyor. Ama Türkiye'de Türklerin kurduğu bir okulda da yabancı dil eğitimi vermeli ki diye düşünüyor Atatürk ve ekibi, çağdaşlık yakalanabilsin dışarıdaki ülkelerde basılan, yayınlanan kitaplar okullardaki kitaplar takip edilebilsin. Oralara o ülkelere yabancı dil bilen öğrenciler yetiştirilsin ve bu ğrenciler %100 Türk sermayesi Türk eğitimi eğitimcileri kadrosundan yetişmiş olsunlar. Bir Şekilde bakarsanız Misyoner Mekteplerine bir alternatiftir ve Türkiye'nin ilk özel mektebidir. Yanılıyor muyum Ahmet Bey bunu Atatürk kurmuştur ve ondan sonra bugün her halde Ankara'da 1998 yılında Ankara'da ellinin üzerinde özel okul var. Bugün ben bunun 80'i geçmiş olduğunu düşünmekteyim.

Bir kere bütün büyük üniversitelerin vakıf mektepleri var, halk eğitimine önem veriliyor ve halkevleri kuruluyor sadece niversite eğitimine ihtiyaç yok. Türkiye'de sadece ilköğretime de ihtiyaç yok. Bütün toplum eğitimsiz. Ankara'da kurulan halkevi köy enstitüleri bütün bu okullar Türk insanını eğitmek dünyaya hazırlamak için kurulan ve geliştirilen okullar. Hasanoğlan, Hasan Ali Yücel'in büyük eseri. Hasanoğlan'a Şimdi de gidebilirsiniz, hala orada eğitim veriliyor. Ama o artık bir ilköğretim okulu bildiğim kadarıyla. İsmet Paşa Kız Enstitüsü kuruluyor, İsmet Paşa Kız Enstitüsü çok önemli. Bugünkü adını bilen var mı Olgunlaşma diye bir mektep olgunlaşma diye bir yer var. Atatürk Kız Lisesi kuruluyor, Atatürk Kız Lisesi de çok önemli bir okul. işte bütün bu okulların orijinal fotoğrafları belgeleri kitapları Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezinde mevcut.

Ben sremin ne kadar olduğunu bilmiyorum onun için isterseniz sadece eğitimle ilgili bölümünü burada anlatayım. Ahmet Beye Sayın ğretmenimiz söz verdikten sonra vakit kalırsa ve siz uygun bulursanız, bu eğitimle Őekillenmiř Ankaralıların ve Ankara'da okuyan insanların birazda kültürel hayalarından bahsedebilirim teşekkür ederim.

BAŞKAN, YRD. DOÇ. DR. REŞAT ÖZTÜRK: Evet Sayın nen'e bizde çok teşekkür ediyoruz VEKAM'ın Akıl ağı projesinden söz ettiler. Bugnlerin gelişmemizde Cumhuriyetin döneminden önce oluşturulan 3 Misak'ı dile getirdiler. Bugünlere gelişmemizi sağlayan bizi çağdaşlık yolunda adım attıran bu 3 Misak olmuş. Misak'ın en önemli boyutu eğitim misak'ı maarif misak'ıydı. Ne yazık ki biz bu konuda istediğimiz doruğa henüz daha erişmiş bir toplum değiliz. Eğer Maarif Misak'ını gerçekleştirmiş olsaydık, bugün öz güveni olan Mustafa Kemal'e laik olan eksikliklerini gideren bir ülke konumuna gelebilecektik. Sayın nen bize sanat olmadan mükemmel insan olunamayacağını bireyin kendine güven duyamayacağını dile getiren bir takım eğitim kuruluşlarından söz ettiler tekrar teşekkür ediyorum.

Sözü Sayın avuşoğlu'na vermek istiyorum. avuşoğlu 400 yıllık bir Ankara'nın bireyi Ankara'nın ter kokan lapkin kokan gribi nezlesi bol olan bir kentinden bugünlere nasıl geldiğimizi bize anlatacaklar. Buyursunlar Sayın avuşoğlu

AHMET ÇAVUŞOĞLU: değerli gençler ben hocalardan çok çektim. Sizde dönem sonuna geldiniz, sizde çok yorulmuşunuzdur. Bu sıralarda boş yerler var, lütfen onları dolduralım Bir de ben yormamayım sizi bekliyorum, n sıralara buyurun.

Sayın Rektör Yardımcım,
Değerli Öğretim Üyeleri,
Aramızda Bilkent Üniversitesi Değerli Öğretim üyelerini de görüyorum
Değerli Gençler,
Değerli Misafirler,
Medyamızın Değerli Mensupları,

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Üniversitenizin bu daveti için değerli öğretmenlerime ayrı ayrı teşekkür ederim. Sizlere de sabrınız için peşinen teşekkür ediyorum.

Bugünkü sohbetimizin konusu bildiğiniz gibi Başkentimiz “Ankara” ve benim Ankara’yla ilgili hatıralarım olacak.

Eski bir Ankaralı hatta sayın hocalarımdan ifade buyurdıkları gibi en az 400 yıllık bir Ankaralı ailenin evladı olarak (ki ulaşabildiğim kayıt aile kayıtlarında 1648’dir.) Ankara ile ilgilenmemin bir görev olduğunun bilinci içinde ve hatta bu bilinci sizlerle paylaşırsak Ankara’ya da büyük yararlar sağlayacağı inancı içinde biraz önce de belirtildiği gibi çok çeşitli fahri görevlerde uzun yıllar buldum bu çalışmalarımı başlıca bu çalışmalara beni iten başlıca iki neden vardı Birincisi hepimizin bildiği gibi

Birincisi Yahya Kemal’in, “Ankara’nın Nesini Seversin” sualine cevabı “İstanbul’a dönüşünü”. Tabii bu biz Ankaralılar için Atatürk’ün başkenti için fevkalade ağır bir ifadedir.

Ama biz bir de gerçek var genç yaştan beri seyahate turizme çok meraklıyım Babam eskiden memur olduğu için çok çeşitli ülke başkentlerini gezdim ve bugün itibarıyla 72 ülke başkentini gezdim ve gördüm ki bu ifade de büyük bir gerçek payı var. İşte bu gerçeği değiştirmekte her halde bizlere ve sizlere düşüyor.

Bugün benim söyleyeceklerimin bazılarını zaten sizler daha iyi biliyorsunuz, Ama benim yapacağım şey sizlerle bu hatıraları yeniden paylaşmak.Tabii kısaca bir Ankara’nın geçmişini hatırlamakta fayda var Ankara’mızın geçmişinin Tunç devrinde başladığını, Galatlar’ın MÖ 73-25 yılları arasında Mısırlıları denize döktükten sonra Anchor veya Ancyra dedikleri gemi çapasını zafer işareti olarak Ankara’ya getirmelerinden sonra şehrin girişine dikten sonra ve Ankara ismini yıllardır almışız, Galatlar’ın Ankara Kalesini yaptığını, Ankara Kalesine hakim olanların Anadolu’ya hakim olduğuna inancının var olduğunu, Ankara’nın

1. Galatların ve daha sonra
2. Friglerin başkenti olduğunu, Gordion’un o günkü (yassıhöyük) August tapınağı, Julian Sütunu (Belkıs minaresi) ve Saat Kulesi’nin bunlar tarafından yapıldığını ve bunlardan daha da önemlisi Ankara’mızın en önemli özelliğinin de Malazgirt Savaşını (1071) takiben 1073 yılından itibaren Türklerin ve Müslümanların elinde olduğunu gerçeği belgelerle ispat edilmektedir.

Tabii Ankara’nın Cumhuriyet’imizin başkenti olmasındaki en büyük pay da kurtarıcımız bugünlerde daha sık aradığımız daha sık andığımız büyük Atatürk’ün, silah arkadaşlarının ve Ankaralıların eseridir.

Peki Ankara’yı Atamız niçin başkent yaptı?

Ata hep olmazlarla uğraştı olmazları olur yaptı, bozkırdan bir şehir yaratmak hayalleri vardı. Gerçekten bozkırdan böyle büyük bir şehir bugün 5 milyon nüfusa kavuştu.

Zaten atamız hayallerinin fiiliyata geçmesi değilmi ki, bugün biz burada bu mükemmel salonda beraberiz ve ne mutlu ki Türkiye Cumhuriyeti Devleti var.

Bunlar kıymeti fevkalade iyi bilinmesi gereken gerçekler. Ankara dünyada ilk planlı başkenttir. 26 kişilik jüri bu işe karar vermiştir. 3 tane proje ortaya konmuştur. Bu kurulun başkanı Atatürk’tür ve Atatürk Jansen planını seçiyor ama 160.000 nüfusa göre seçiyor.

Ankara'dan sonra yıllar geçiyor. Bugün dünyanın ikinci planlı başkent Kazakistan'ın Astana'sıdır. Ama ne var ki bugün Kazakistan'da bu seçimde bile konkur var, jüri var, ancak günümüzde Ankara'da sadece bir tek kişi var. Hangi yolun nereden geçeceğine hangi kavşağın altından kimin geçeceğine bu kişiden kimse bilmiyor maalesef neyin ne zaman yapılacağını kentlinin bilmesi lazım Kentin sahibi Kentli olması lazım,

Kent mimarlık konseyi olmalı. Kentin İhtiyar heyetleri olmalı. Ankara'yı tanıyan bilen şehrin vasıflarını kaybetmemesini sağlayacak olan ihtiyarlardan bir jüri seçilmeli. Bunlar en azından danışman olarak bazı kurullarda bazı kararlarda muhakkak oy hakları olmalıdır. Başkentimizde computer mimarlara değil bana göre artık elişi mimarlara ihtiyaç var.

Mimaride ustalık fevkalade önemlidir, kağıtta ve fiiliyatta siz fevkalade estetiği yaratırsınız,ama bunun yanında izolasyonu, güvenliği ve sağlamlığa bakmazsanız şehrimizdeki alt geçitlere benzer. Yağmurda vatandaşın arabalarını vinçle çıkarırsınız. Burada tabi üniversitelerimize siz değerli gençlere çok büyük görev düşüyor. Çünkü Ankara bir Üniversite kenti. Halkı davet etmek aydınlatmak bunları yaptıktan sonra de Atanın emanetine sahip çıkmak zorundayız.

Ata Ankara'yı, anıtlar şehri yapmış, Ulus'ta Atatürk Heykeli, Sıhhiye'de Zafer Meydanı, Kızılay Güven Park'ta "Türk, Öğün, Çalış, Güven" Abidesi. Şimdi nerede yeni anıtlar?

Şimdi sadece her mahallede iki üç tane ticaret merkezini nasıl yaparız oranın trafiğini ve halkını nasıl zorlarız diye yapılan planlar, akli fikri sadece PARA, PARA, PARA, ama tabi bu kadar sıklıkta bu paralarda geri dönecek mi oda ayrı bir şüphe Kızılay binası ve parkı nerede? Ben merak ediyorum. Oranın bizim için ayrı bir ansı vardı. Bizim gençliğimizde böyle coca colalar pepsi colalar yoktu. Oradaki Kızılay Parkında Maden Suyu veya sodası satılırdı. Oda böyle gazlı filan içmeyi de beceremezdik ama gençlerin tabiriyle hava olsun diye Onu da zorla içmeye çalışırdık. Kızılay ve Ulus'ta Kolej'e giderken İş Bankası'nın güzel beyaz saatleri vardı. Hocalarım belki hatırlarlar. Gençler hatırlamazlar. Saatlerimizi ona göre ayarlardık. Ne yazık ki o saatlerde kayboldu gitti. Tandoğan Meydanında çok muhteşem havuz vardır. Ben inanmak istemiyorum ama Ahlaka aykırı olduğu için kaldırıldığı söyleniyor, bu havuz çürüdü mü? Kayıp mı oldu? Tahrip mi edildi? Halen bilen de yok duyan da yok

Danimarka'ya gidenleriniz görmüşlerdir. Denizkızı diye 1,5 metrelik bir heykel var. Bende gidince hakikaten denizkızı mı falan görüceğim bu kadar adamlar merak ediyorlar diye gittiğimde denizin içine 1.5 metrelik bir heykel bırakmışlar. Her Danimarka'ya gittiğimde de o heykeli gösteriyorlar. Mecburen resmi toplantılarda gitmem diyemiyorsunuz ve yarım gününüz gidiyor. Danimarka'ya dolayısıyla bir yarım günlük turist kazandırıyorlar her geldiklerinde, biz de Ankara'da turist bekliyoruz ama ne gelen var ne giden ve birde şimdi yeni bir moda çıktı, eski eserleri boyuyorlar niye boyuyorlar ben onu merak ediyorum.En son İçişleri Bakanlığını boyamışlar. Acaba Eskiler bu kadar zerafetten anlamıyor muydu ki eski ustaların ben çok daha emek verdiği inancı içindeyim.İşte biraz sonra Merkez Postanesini göreceksiniz. Bu Ulus'ta arkamda Ulus'taki Merkez Postanesi buydu. Değerli Gençler ama şimdi bunu kapladılar mapladılar ne dışarı penceresi var ne dışarıdakiler içeriyi görüyor içerdekiler dışarıyı görmüyor Acayip bir sanat eseri hangi mütaahit yaptıysa Allah güle güle yemek nasip etsin Ne diyeyim onun taktirini sizlere bırakıyorum

Ağaçlar kesiliyor, thal ağaçlar geliyor. Halbuki Ankara'da her şey yetişiyor. Benim halamların Çankaya'da Mesnevi sokak'ın olduğu yerde bağı vardı. Orada Antep Fıstığı bile yetiştirdi. Şimdi bizim biraz sonra değineceğim. Etlik Ayvalı bağlarında her türlü meyve sebze yetiştirdi. Fındık ve şeftali de yetiştirdi. Ankara Armut'unu söylemeye lüzum yok. Ama şimdi biz ne kadar ağaç varsa onları kesiyoruz her halde odun kıtlığından, Halbuki biraz şimdi görüyorsunuz. Yalova'da Atatürk köşk yaptırıyor fakat orada bir ağacın kesilmesi gerekiyor. Atatürk diyor ki bu yaşa gelmiş bu ağaç kesilmez Köşkü kaydırıyorlar. Ağaç yerinde kalıyor.

Şimdi birde bizim Atatürk Orman Çiftliği arazisine bakıyorsunuz. Tamamen benim konuşmamın başında değindiğim gibi bir bozkır ben ATO Başkanlığım sırasında orada bir miktar ağaçlandırma yaptım, gerisini de bırakın ben yapayım dedim dediler ki YASAK niye yasak bu böyle kalacak dediler.peki bunu adı Atatürk Orman Çiftliği değil mi ve sen bunu bu seferlik böyle kabul et dediler bizde yıllardır öyle kabul ediyoruz. Şimdi tabi ben bunları içim yanarak söylüyorum, çünkü aile yakınlarım, gerçekten Atatürk'ün Ankara'sına büyük değer vermişler. Biraz önce Sayın Hocamda özellikle söyledi. Söylemem konusunda ısrar bulundular.

Kayınvalidemin büyük amcası olan Ankara mebusu Hilmi Çayıroğlu'na Atatürk şimdiki Ulustaki 100.yıl çarşısının, bu bankaların, eski Stad Oteli'nin, Vakıf Apartmanları'nın olduğu büyük araziyi satmak istiyor. Çayıroğlu çok üzülüyor ve diyor ki "Paşam yeni kurulan bir devletin arsalarını satın alacak kadar alçalmadım;diyor İsmet Bey İstanbul'dan Ankara'ya dönerken teşrif etsin misafirimiz olsun biz emaneti kendisine teslim edelim" diyor ve İsmet Paşa'da o günün o şartlarında tedbili kıyafet ile (er elbisesi) geliyor. Çayırhan'da kardeşi Belediye Başkanı Hilmi Çayıroğlu karşılar. Sarı liralara veriliyor ve karanlıkta muhafızlar eşliğinde Malıköy tren İstasyonuna İsmet Paşa ulaştırılıyor.Tabi ben bu Ticaret Merkezi meraklı Belediye Başkanlarına söylüyorum bunu duyuyorlarsa

Yine Atamıza Ankara'da yakışır bir yer arandığında en küçük eniştem ki babası Yassıada madurlarından (Eski Ankara Milletvekili Hamdi Bulgurlu'nun oğlu) babaannesi Saffet Bulgurlu ve kardeşleri (Tevfik, Mehmet ve Fatma Bulgurlu) bugünkü Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün bulunduğu 100 dönümlük Bulgurlu bağını hediye ediyorlar. 9000 lira gibi para ödendiği ifade ediliyorsa aile bu olayı şiddetle reddediyor. Atamızın Latife hanımla ilk oturdukları ev de bu arazinin içerisinde.

Ankaralı teşekkürü de bilir ve yapıları unutmaz.

Mustafa Kemal, 2 Ekim 1922 tarihinde Ankaralılar tarafından "fahri hemşehri ilan ediliyor biliyorsunuz çektiği sıkıntıları. 5 Ekim 22'de Mustafa Kemal'in Ankara'nın onursal hemşehriliğini kabul ediliyor.

Atatürk soyadı da 24.11.1934'te, 2587 sayılı kanun ile kabul ediliyor.

Şimdi tabi biz Ankaralılar geçmişte yapılan güzel işleri elbette teşekkür ediyoruz ama birazda şimdi benim bildiğim Ankara Ankara Güzel Ankara'ya dönelim Ankara eskiden öğretmenlerim hatırlayacaklardır.İki bölgeymiş, Aşağı yüz(Ulus, İstasyon-Hergelen Meydanı), Yukarı yüz (Samanpazarı, Kale civarı) diye.

Aşağı yüz Ulus İstasyon Hergelen Meydanının olduğu bölge Yukarı yüzde Samanpazarı ve Kale civarının olduğu bölge, Ulus Anafartalar Caddesi, şimdiki gençlerin Arjantin Caddesi gibi sizlerin deyimiyle sizlerin gençliktekilerin deyimi ile piyasa yeriymiş, Adliye ve Çocuk Esirgeme Kurumu buradaydı.

Daha sonra buranın yerini Sıhhiye-Kızılay arası aldı.

Şimdi ki Küçük Orduevi'nin bulunduğu eskiden orası Yüksel Palas'tı. Onun hemen yanında da PAA bürosu vardı. Orada da Sarışın çok güzel Amerikalı hostesler Salı ve Perşembe günü uçak Ankara'ya uğradı, gelirlerdi. Bütün Ankara ve bizde orada bir aşağı bir yukarı tabanvaya atardık da o güzel hostesleri görebilirmiyiz diye. O zaman çok böyle boyalı falan sarı saçlı hanım yoktu aramızda. Onları gider seyrederdik. Onun yanında Gül Palas vardı. Salonunda akşam üzerileri çay içmek küçücük bir salonda ve orada dolaşanları seyretmek için insanlar can atardı ve mutlaka küçücük yere rezervasyon gerekirdi. Sıhhiye Kızılay arasında Ankara, Büyük ve Ulus sinemaları vardı. Şimdiki sinemacılar üzülecek ama haftasonunu bırakın, Pazartesi suarede haftanın önemli futbol maçları gösterilirdi. Rezervasyonlar yer bulabilirdik sinemalarda çünkü televizyon yok, maçlar sadece radyodan dinlenebiliyoruz ama ben o kadar meraklıydım ki, bir devre bir kulağımı radyonun

hoparlörüne dayar maçı seyredirdim bir devre öbür kulağımı dayar dinlerdim maç birazda bizim takımın aleyhine gidince annemi ve anneannemi çağırır onlardan dua edin derdim şunları yenelim diye

Babam arkadaşları ile 1936'da Almanya'da olimpiyatlara gitmiş, lisan bilmediği için çok sıkıntı çekmiş onun için biz alto kardeşiz hepimizin yabancı dil bilmesini arzu etti, Biraz önce Zeynep Hanım efendinin de ifade buyurduğu gibi TED Ankara Koleji'nde okuduğum için her gün Mithat Paşa Caddesi'nden geçirdim. Şimdi oradaki Mustafa Necati Evi'nin lokanta olarak kabullenilmesinde sizlerde takdir edersiniz ki içime sindiremedim. Orada servis araçları yoktu traleybüslerle otobüslerle gelir giderdik Ataç Sokak'tan de Koleje olanlarınız bilirler Koleje inen ara parke taşlı yol vardı, o yoldan inmek mümkün değildi. Onun için biz çantaları koyardık onun üstüne oturur kayardık aşağıya ama tabi Ya çantayı yırtılırdı ya pantolonu yırtardık.Akşam eve gelince sordukları hesabı siz bana sormayın lütfen

Şimdi bir de bir hikaye anlatayım.Tamam mı lütfen dikkatle dinleyin Çünkü bu bazılarınızın dokunabilir ama demin ... hocalarımızla da konuştuk Bazı dokundurmaları da yapmak durumundayız

Baba eve gelir terli terli, büyük oğluna derki "bana bir bardak soğuk su getir" der. Büyük oğlan derki ben getiremem deyince küçük oğlan devreye girer, baba abimin yaptığı edepsizliğe bak deyince, baba sevinir, oğlan devam eder, "Kalk suyunu kendin al, gelirken de bir bardakta bana getir.baba der " siz sakın böyle olmayın Çünkü annenize babanıza büyük saygı gösterin Tabi aranızda flörtleriniz vardır Nişanlı olanlarınız vardır Evlenecek olanlarınız vardır Ama ananın babnın yerini hiçbir şey tutmaz ben hem iş hayatını hem sosyal hayatını bazen eve on on gün gidiyorum Hanım diyor ki madem bu saatte kaldın yemeğini de yiyip gelseydin diyor Benden yarım saat sonra çocuklar geliyorlar Onlar Bilkent mezunu 25-34 yaşında onlara diyor ki çocuğum size portakal suyu mu yapayım tavuk mu kızartayım Et mi yapayım Ananın babanın yeri hiç kimse tutmaz Buna lütfen dikkat edin

Akşam okuldan eve gelmeden önce İzmir Caddesi'nin köşesine yakın yerde Atatürk Bulvarı'nda Özen Pastanesi vardı. Buradan piramit pasta yemeye hepimiz bayılırdık. Güven Park'ın arkası çocuk parkıydı çok nezih bir parktı. İzin alabilirsek oraya giderdik. Bakanlıkla Bulvar Palasın hizasında Ayşe Abla Çocuk yuvası vardı. Ben orada eğitime başladım. Ama öğleden sonra uykusuna hiç alışmadığım için ben hiç uyuyamazdım devamlı da öğretmenlerden azar işitirdim uyumadığım için Yukarılara doğru gidersek Ayrancı, Kavaklıdere ve Çankaya'da bakkal bile yoktu. Sadece Güven'de vardı, Ekmek almak için bile oraya giderdik. Hele yukarı Ayrancı o kadar tenhaydı ki.

Çankaya otobüsünü kaçırmışsak, ayrancı otobüsüne biner, şimdiki apartmanlar sitelerle dolu olan o dere tepeleri yürüyerek, koşarak Çankaya'ya gelirdik.

Çankaya'da ilk modern bina Enis Behiç Koryürek'in karşısında eski Başbakanlardan menfur bir saldırıyla maalesef hayatını kaybetti Nihat Erim yaptırmıştı. Üzerinde koskoca bir papatya amblemi vardı. Sonra yanına küçük bir bakkal açıldı.Çankaya'da onun dışında bina yoktu.

Kavaklıdere ve Çankaya o kadar yokuştı ki arabalar bazen çıkamazdı derler ya arabanın geri vites kuvvetli arabalar geri dönerler ters ters geri çıkmaya çalışırlardı. Şimdi benim oturduğum Güvenevlerine de otobüs çıkarken su kaynatırdı Belediye otobüsü su kaynatmasın diye kabutun arasına şöyle bir takoz koyarlardı hava alsın radyatör ısınmasın diye. Sizde onlardan tabi çok şanslısınız biz bunları gördük

Kızılay'da Koç Apartmanın'da oturduğumuz günlerde ben terasta top oynardım top bazen aşağıya kaçırdı iner alırdım Ama şimdi ben bu vücudumla düşsem beni bulamazsınız herhalde. Kızılay'da

Şimdi de dönelim biraz iş hayatımızın mevkiine doğru.

Eskiden Rum ve Ermenilerin ticareti ağırlıklıymış Ankara'da. Ulus'taki Bent Deresi ve Kale ticaretin merkeziymiş.

Son günlerde çok sözü edilen tiftik, maalesef İngilizlerle 1938'te yapılan ticaret anlaşmasını takiben önemini yavaş yavaş kaybetmiş.

Şimdi Keçiler gitti ama sarı sarı keçi heykelleri var bununla avunalım mı bunun taktirini size bırakıyorum?

Azınlıkların yanında Türkler de ticaret hayatında bir dayanışma içine girmek istemişler ve bu anlayışın bir meyvesi olan 11 işadama bir dayanışma birliği oluşturmuş ve adına da "ONBİRLER" demişler.

Başkanlığını rahmetli babamın yaptığı bu ONBİRLER'de Rahmetli Vehbi Koç, Garanti Bankasının kurucusu Halil Naci Mihçioğlu, Çocuk Esirgeme kurumunu başkanı Emin Halim Ergun ve Ankara'nın diğerleri sevilen ve sayılan kişileri bulunuyormuş

Amaçları birlikte iş yapmak, birlikte eğlenmek, zor günlerde birbirlerine yardımcı olmaktır.Hakikaten ben babamın bazı olaylarını hatırlıyorum En ufak sıkıntı da hepsi bir araya gelir o sıkıntıyı çözerlerdi. Onun için ben o günleri hatırladığım için bugünkü dostluklarla da bir kıyas yapmak istemiyorum Ama siz gençler bizlerden çok daha iyi yetiştiniz Bu arada bir hatıramı da nakledeyim

Ben can ve 6 yaşında falan bizim oğlan seçime giderken dedi ki baba oyunu Turgut Amcaya ver dedi Oğlum sen ne anlarsın 6 yaşında adamsın siyasetten baba dedi bak dedi teneke cola geldi dedi haribo geldi Daha ne istiyorsun dedi aradan 2 sene geçti O zaman rahmetli Özal'ın zamanında her sene bir seçim referandum olurdu. Gene seçime gidiyoruz sabah baba dedi, oyunu Süleyman Amcaya ver dedi Oğlum dedim sen bir siyasetçi misin verdiğim harçlık yetmiyor da onun için baba dedi Oysa siz bizlerden farklı yetiştiniz Sizler bizler gibi olmayın. Birbirinize sıkı sarılın Atatürk'e sıkı sarılın. Bu memleketi kurtaracak olan sizlersiniz

Şimdi İlk modern hastaneyi gene babam ve Vehbi Koç Rahmetli Vehbi Koç Amca Numune Hastanesi'ni inşa etmişler ve bu hastane Babam dahil bir çok yaşlı Ankaralı tedavi etti. Şimdi Hacettepe Hastanesi'nin olduğu yerlerde hep Ankaralılar otururdu. Babam ve Vehbi Koç umumiyetle Cuma namazlarını Ankara Hapishanesi'nin karşısındaki YENİ CAMİİ'de kılarlardı. Vehbi Bey amca 16 rekattan ve duadan sonra bir 2 rekata daha ilave kılarlardı. Bir gün aramızda bulunan abeyim sordu. Amca bu işin sırrı iki rekattaysa söyle ben 4 rekata kılayım dedi. Ama cevap vermedi Rahmetli.

Şimdi Altındağ Belediyesi'nin olduğu yer eğlence mekanıydı ESEN PARK vardı. Gençliğimizin yetiştiği ANKARA PALAS, BOMONTİ, İNTİM, KARPIÇ, GÖL GAZİNOSU, SÜREYYA, GAR GAZİNOLARI vardı.

Kızılay'da ki Süreyya gazinosuna girmek için üç noktada kıyafet ve kişilik kontrolünden geçerdik ondan sonra içeri alırlardı. Şimdi artık nasıl girerseniz girin fark etmiyor. Uzatmak için Uzatmamak için açıklamıyorum.

Bir gün bizim Cihan Palas'ta kalan bir Alman Grubu vardı Gar Gazinosu'nu tavsiye ettik yolladık. Birinin kravatı yokmuş. Bütün grubu İçeri almışlar Onu almamışlar. Adam en sonunda ayakkabı bağlarını toplamışlar Ondan bir papyon yapmışlar adam öyle içeri girebilmiş.

Zamanın otelleri Cihan Palas Park Palas ve Belvü Palas'tı. Müşteri akşam biraz alkollü gelse sabahleyin özür dilerdi. Tabi Hey gidi günler hey diyoruz. Yemekte de hocalarımla konuştuk Maalesef Türkiye'de biz her alanda disiplini kayıp ettik. Siz gençler lütfen disiplini kayıp etmeyin. Disiplini kaybedenlerin disipline davet edin. Bizim Otelimize Taekwondo Milli Takımı

kalırdı ve hocaları İsmet İraz duymuşsunuzdur. Onların dış temizliğine kadar her akşam kontrol ederdi. Ama dönüşte de altın madalyalarla gelirlerdi.

Reşat A.O.Ç. Merkez ve Piknik Lokantaları Ankara'nın en gözde meşhur lokantalarıydı gözde yerleriydi. Hatta bir gün Bizim Otele gelen bir turist Ankara'da görülecek yerlerin listesini bir arkadaşından almış. Baktım aralarında Piknik var. Adam diyor ki Piknik ne? Müze mi nereye gideceğiz diyor ve o Piknik Restoran deyince hayli şaşırıldı. Ama Biz maalesef bu Firmalarımızın bu işletmelerimizin kıymetini bilemedik. Buraları kaybettik. Bulvar Palas'ta bunun kaybolan örneklerden biridir maalesef.

Hayatımda ilk defa salam aldığım şarküteride Kızılay'da İş Bankası'nın yanındaki bir Ruma ait "Trakya" idi ve gerçekten mükemmeldi.

Koyun Pazarı civarı yani Samanpazarı sizin anlayacağınız Ankara'nın en meşhur tuhafiyeci, manifaturacı ve bakırcıların, Ulus'taki belediye binasının civarı da kuyumcuların ve ayakkabıcıların mekanıydı.

Atlas, Apa ve 101 çeşit bu ayakkabıcıların en meşhurlarıydı.

Kale içi konaklarla doluydu. Şimdi hepsi lokanta oldu.

Ulus'taki İstanbul Pasta Salonu, İmren, Cumhuriyet, Yıldız ve Zevk Lokantaları da önemliydi. Tabi lokanta demişken 3 Nal Lokantası hiç unutmayacağım. Bu lokantada herkes hatıralarını masalara yazarmış. Bizim ağabeylerimizde bu lokantaların metini duymuşlar büyük bir zevkle gitmişler Ama bakmışlar ki fiyatlar çok pahalı yiyemeyecekler. Masaya Not:3 Nal'a girdik, 4 nala çıktık.

Hep lokanta ve eğlence yerleri derken, İtfaiye Meydanı'ndaki Gazi, Türk Ocağı Lisesi, Atatürk Lisesi'ni de Ankara'nın medarı iftiharı eğitim olarak eğitim binaları olarak kültür müesseseleri olarak zikretmeliyiz.Buna Zeynep Hanım değindi.

Adliyeyi de unutmayalım.

Şimdiki Ulus Oteli, adliyeden karakola, oradan da otele dönüşmüş. Bu bina adliye olarak yetiyormuş. Çünkü suç yokmuş, dilenci yokmuş, para hırsı yokmuş, çek yok, senet yok, gösteriş yok. Aksine yardımlaşma var. Gösteriş ayıp. Tabi burada şunu belirteyim.

Rahmetli Vehbi Koç'un eşi gene rahmetli Sadberk Hanım Teyze, İstanbul'a taşınırken niye taşındığını sorduk altlı üstlü oturuyorduk dedi ki çok misafir geliyor mecburen ikram malzemesi alınıyor ve konu komşulara ayıp olmasın gözden uzak olsun diye İstanbul'a gidiyoruz dedi. Şimdi parası olan, olmayan herkes caka peşinde.

Bu arada ilk tüketici davası da- yüksek telefon faturalarından dolayı- Ankaralı Avukat Halil Makaracı tarafından açılıyor.(1956)

T.B.M.M Ulus'tayken mebuslar Ulus'ta dolaşırlardı. Karşı kaldırımdan bile geçseler babam çeketimizi ilikleyip saygılı bir tavır takınmamızı isterdi. Şimdi ise söylemeye bile gerek yok.

Ulus bölgesi acaba bir turizm merkezi olamaz mı diye hep düşünürüm. Zira 1. ve 2. Meclis Ankara Palas, İş Bankası, Ziraat Bankası, Türk Ocağı, Gençlik Parkı, Opera, Kültür Bakanlığı, Hacı Bayram Hacı Bayram'daki dar sokaklar mesela eskiden ablamların oturduğu ev sağlık bakanlığı imiş.Şimdi gidip görseniz çürümüş vaziyette harap vaziyette halbuki dünyada turistlere bu dar sokakları özellikle gezdiriyorlar Onları oralarda meşgul ediyorlar Turist ne kadar fazla kalırsa o kadar çok para demek Ama biz Ankara'da her halde ne kadar çabuk giderse Ankara'nın nüfusu çok yolları kalabalık onun için dua edelim diye Çabuk gitsin diye uğraşılıyor Bizim yetkililerimizde şimdi bu T.C.'nin eserleri değerli gençler sahip çıkmak zorundayız. İş Bankası gitti Merkez Bankası bari gitmesin.

Atatürk görüşmelerini özellikle Ankara'da yaparmış. Fransız Büyükelçisi Atatürk'ü İstanbul'dayken Ziyaret etmek istiyor Atatürk diyor ki ben bugün Ankara'ya döneceğim diyor

Seninle nasıl olsa Ankara'ya gelirsin O görüşmeyi irada yaparız diyor Şimdi bizde aksine bu görüşmeleri toplantıları İstanbul'da yapıyoruz 7 Eylül 1936'da harbiyeyi, 5 Kasım 1936'da mülkiyeyi İstanbul'dan Ankara'ya getirmiş Atatürk ve "Ankara ebediyen başkent kalacaktır".diye Buyurmuşlar. Bu konulara Zeynep Hanımda değindiler. Ben fazla teferruata girmeyeyeyim.

Şimdi tersine göç başlıyor. Ama biraz sonra değineceğim Öbür taraftan da vasıfsız göç Başkentte doğru geliyor

Anadolu Medeniyetleri Müzesi 1997'de büyük ödül aldı.Ama biz bunun pazarlamasını bile yapamadık

Ankara'nın eski kent dokusunun bozulmaması için atalarımız 24 Mart 1925 kanun bile çıkartmış

Şimdi sizleri fazla sıkmadan Keçiören ve Etlük'e geçeceğim. Yaz gelince biz buralara göçerdik.Bunun Adına da "Bağa Göçme" denirdi. O zamanlar Ayvalı, Keçiören ve Etlük bağları çok revaçtaymış. Yukarı bağlar yani Ayrancı Çankaya vs. daha değersizmiş.

Bağda Haftasonları akşam sıraları yapılırdı. Komşular toplanırdı. Bu arada biraz önce bahsettiğim Onbirler'in meşhur haftalık sırası da Ankara'nın bayağı gündemindeydi.

Gündüzleri hanımlar fırın yakarlardı. Birbirlerine imkan yaratırlardı. Şimdi apartmanda karşı komşuyu bile tanımaz hale geldik. Bu göçme işi sonbahara kadar uzatılırdı; ayvalar kış armutları toplanır, bağ evlerinde yere serilir ondan sonra şehre dönerdik.

Bu iş büyüklerimiz için o kadar önemli hale gelmişti ki para mal falan bunlar çok sonra gelirdi. Bir gece bizim bağda yangın çıkıyor. Babam hastanede. Amcam ve abim bağa gidiyorlar. Gece yarısı itfaiye çeşitli tedbirler alındıktan sonra o soğukta amcamı arıyorlar yok.Amcam meğersem gitmiş armutlara ayvalara ayıklıyor onun için o kadar önemliydi ki onlar.

Tabi sonbahara kadar Ayvalı'da kalmakta biz öğrenciler için çok zor olurdu.

Kolej saat 16'da biter bazen saat 19'da düşün dernek olur, otobüs saatleri tutmaz, ulus'tan Ayvalı'ya veya Etlük'ten Ayvalı'ya çok yayan gittiğim olmuştur.

Bizim bir katırımız vardı. Ulus'tan bağa çoğu malzemeyi o taşırdı. Babam rahmetli çok dayanıklı olduğu için bu hayvanlar derdi ki "Kap Kullanacaksan BAKIR, hayvan kullanacaksan KATIR" bunlardan şaşma oğlum derdi.

Geceleri bağda bir tek bekçi dayı dolaşırdı. Herkes sayardı. Ama Şimdi soyulmayan ev kalmadı.

Eskiden tabiata çok önem verirlerdi. Tabiat demişken bundan 3-4 ay önce Zeynep Hanımla birlikte Ankara'daki Elçilik Mensuplarını Nallıhan Ayaş ve Beypazarına götürdük Dönüşte Kuş Cenneti'ne baktık. Nallıhan Kuş Cenneti'ne Su yok. İnanırmısınız o hayvanlar küçük bir su birikintisinin başında adeta dilenci gibi su bekliyorlar su bakıyorlar. Çok duygulandım. Neden biz bunların tedbirlerini almıyoruz ben 3-4 sene önce Güney Afrika'ya gittim Afrika diyorsunuz Orada adamlar hala yepyeni ormanlar yapmaya çalışıyorlar Yepyeni tesisler yapmaya çalışıyorlar Bizde ormanlarımızı mahfettik Denizlerimizi Deniz kenarlarımızı mahfedip tabiatı soyabildiğimiz kadar soymaya çalışıyoruz.

Ailem kışın Taşhan'da bir evde oturmuş. Sonunda bu ev "Cihan Oteli"ne çevirmişler. Ama Telefon bile yokmuş o devir de Ankara'da otelin reklamı telefonlu odalar diye geçiyormuş. Amcam o sıralarda Tegrafhane'de çalışmış. Ankara'da ilk telgrafı da amcam çektiğini söylerler. 1938'de Babam Amcam Cihan Palas'ı yapmışlar.Odalar banyolu diye, belediye musaade etmemiş demiş ki müşteri banyoda ölür hamama gitsin kardeşim diye falan niye

böyle otel açıyorsunuz falan Babam Atatürk'e gitmiş Hürriyet Gazetesinde bu çıktı Odam da saklıyorum Zar zor ruhsat alıp da oteli açabilmişler

Birazda Angara'dan ve Angaralılardan bahsedelim. Biz(K) ve (E) pek söyleyemeyiz. Tel dolap yerine "Til Dolap" deriz. Hatta bir tekerlememiz var." Oğlum i Recep, i limon alda i rafa goy i ramazanda i lazım olur."

Kendimize has değişlerimizde var.

BÖRE BÖRE(Bağıra Bağıra), GALİ (Artık), VIH, MAÇÇALI, GOSTAK-GOSTAK, ANAGI, BÖNDÜ(Testi), ICCAK-ICCAK, ÇALMAK (Süte yoğurt mayası katmak), ANNININ ŞAKINDAN NALLADI (Alınının ortasından vurdu) VURUVİRİNCE HERİF CAMBALAK AŞIVİRDİ(Yere düştü) O zaman insanlar borçlarına o kadar sadıkmiş ki

Beypazarı'nda borç ödemeye "UD SAVMA" denirmiş. Yani borç ödemeyi utançtan kurtulmak olarak görürlermiş. Şimdi bazıları bankaları nasıl hortumladığını öyle güzel anlatıyorlar ki sizler bizlerde öyle seyrediyoruz aa güle güle ye diyorlar.Devlet büyükleri de hiç mani olmaya niyeti yok var gibi gözüküyorlar ama hepsi gene boğaz kenarında hayatlarını yaşıyorlar

Seymen alayından bahsetmeyeceğim Değerli Hocam konuya değindiler. .Ama bu Seğmen Olayı alayının bize Türkler için önemi var Oğuzlar bu Seymen Alayı sayesinde tarihin hiçbir devresinde devletsiz kalmamışlardır

Biz Ankaralılar. Yemeğe de çok düşkünüzdür.İçinizde Ankaralı kim var bir elleriniz kaldırım bakayım bir göreyim Bu baya azınlıktayız Fenerbahçeli ne kadar var dersem ...kaldırır Anamın Pıt-Pıt pilavını bu sulu bulgurun incesinden yanında kuru soğanla Çemenli Tiritini, Paparayı, Mumbarı, Entekke Böreği'ni çok özledim.ama bizim hanım marketten almayı pastaneden daha çok tercih ediyor Bizde mecbur ondan Bizde ekmek ve pirinç kesinlikle arttırılmaz.

Şimdi sizlere soru soracağım. "ÖLLÜĞÜN KÖRÜ" ne demek? Bilen var mı içinizde. Öllüğün Körü yok anlaşılan

Komşu Kıymalı veya peynirli erişte pişirilirken komşu sorar. Ne yemeği yapıyorsun?Kadın zaten Yorgun ve sinirli "ölüğün körü yapıyorum" ve o gün bugündür .Yemeğin adı ölüğün körü olarak kaldı o yemeğin adı.

Şimdi ben sizlerin fazla vaktini almak istemiyorum Her halde 2 turda sualler alacak

Artık benim çok sevdiğim Ankara maalesef yok.

Zira hem ailem, hem ben çok emek verdik. Ankara Ankara derken ömrünün çoğu gitti. Şimdi basit ele alınacak bir iki tedbir sizlere ifade etmek istiyorum

Sokak isimlerinin değişmesi, mahalle isimlerinin değişmesi bizim gibi Ankaralıların bile Ankara'dan uzaklaştırdı. Biz Ankara'nın yabancısı olduk. Geçen gün bu Kuğulu Park Kavşağı bitmeden bir yabancı diyor ki bana, Çankaya'dan Ulus'a nasıl gidileceğini tarif eder misin diyor. Dosdoğru gidilir ama ben sana tarif edemem çok karışık çünkü. Gecekondulaşma, inşaatlardan otopark için alınan paraların gayesine kullanılmaması, katların yükseltilmesi, 5 milyon insanın yaşadığı başkentimizde özellikle şehir merkezinde parklarımızın bulunmaması, aslında yayaların olması gereken şehirde yayaların unutulması, daha 15-20 senelik olan Atakule'nin Ankara'nın amblemi olarak kullanılmaya çalışılması, tarım ve hayvancılığa önem verilmediği için büyük göçlerin oluşumu konuşmamda da sık sık değindim bu yüzden şehirde güvenliğin azalması; bence çok kolay ve çözümlü alınabilecek tedbirlerle düzeltilebilir

Şimdi Tren Gar'ı da gidiyor diyorlar.,

Eski hali ile saklayamayacağımıza göre, buna gücümüz yetmediğine göre bari sizlerin destekleri ile bir kent müzesi oluşturalım.

83 yıllık Cumhuriyet Ankara'sının bir kent müzesi yok. Antik dönemden Cumhuriyet Ankara'sına uzanan bir sergi yok. Eski GAR Gazinosu'nun olduğu yer maalesef boş duruyor Buranın müze olarak kullanılmasını arzu ediyoruz. Sizlerden ve tüm yetkililerden yardım bekliyoruz.

BENDEN BU KADAR.

Sizleri sıktıysam sabrınıza teşekkür ediyorum Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum konuşmamı eşimin dedesi Kudsi SÜER'in bir rubaisiyle bitirmek istiyorum.

“Sakin üzülme hayatta bir şeye,
Kaptırma kendini ney ile meye,
Fırsat elverdikçe ye, iç, sev, sevil,
Gideni bekleme, gelecek diye.”

Ben sizlere yaklaşan dönem sonunda hepinize ayrı ayrı başarılar dilerim. Atatürk Cumhuriyeti'ni yaşatacağınıza inanıyorum. Sizlerin hepinizin gözlerinden öpüyorum.

BAŞKAN YRD. DOÇ. DR. REŞAT ÖZTÜRK: Buyurun

Soru: Öncelikle okulumuza geldiğiniz için size çok teşekkür ediyorum. Konuşmalarınızla - ben yeni bir Ankaralıyım- beni çok büyük aydınlatmış oldunuz. Sizde az önce belirttiğiniz gibi Ankara'nın cadde sokaklarında benim ilk dikkatimi çeken isimlerin çok yabancı ve bizden olmayan isimlerin olması, benim gerçekten çok gücüme gitti. Çünkü Ankara denilince biz - ben Adana'dan geldim- Ankara denilince bizim bir aklımıza gelen bir görüntü vardır. Ankara Atatürk'ümüzün kurduğu bir başkenttir ve çok büyük zorluklarla yapılmıştır, bu yani bence bu Ankara'nın yabancı isimlerle Ankara sokaklarına ve caddelerine neden kaynaklanıyor. İlk önce sizden bunu öğrenmek istiyorum, artı gerçekten ben bir Türk genci olarak bundan çok rahatsızlık duyuyorum. Bunu nasıl belirtebilirim bilemiyorum daha fazla.

Ahmet Çavuşoğlu: Önce bu fevkalade yerinde sualinize çok teşekkür ediyorum. Ama dediğim gibi biz çok kanaatkar bir milletiz, çok sabırlı bir milletiz her şeye tepki vermiyoruz. Ama artık ben bu tepkilerin verilmesi zamanının geldiğini düşünüyorum ki, şu son 1 aydır yapılan tepkilerle bazı yerlere fevkalade ulaştığının inancındayım. Ama bu yeterli değil. Sizler eğer üniversite olarak bu konuda eski sokak isimleri konusunda eski mahalleler konusunda bir çalışma yaparsanız, biz de sizlere destek verip bunu ilgili mercilere en azından Ankara'nın 25 küsür milletvekili var, bu seçimde zannediyorum 29 olacak, onlar şimdi nasıl olsa bu 1 ay içinde gelirler ama bir daha 5 sene içinde gelmezler. Onun için bu 1 ay içinde ne anlatırsak kar bu 1 ay içinde siz bu kısa çalışmayı yaparsanız, geldikleri vakit biz bu millet vekillerimize bunu rica ederiz anlatırız. Söz almaya çalışırız, gerçi her 100 sözden 99'u unutulur ama belki içinde bir tanesi unutulmaz. O unutulmayanların içinde de Ankara sokak ve mahallerinin olacağı kanaatindeyim. Ben sizin hassasiyetinize tekrar teşekkür ediyorum

ZEYNEP ÖNEN: Genç öğrencimize bende bir öneride bulunmak istiyorum. Bir Ankaralı olan İnşaat Mühendisi fakat Ankaralılar Vakfıyla da birlikte çalışan Erman Tamur Bey bu konu da bir çalışma yapmaktadır. 200-300 yıl kadar öncesine inmiş bulunmakta isterseniz, telefonunu adresini size sağlayabilirim.

BAŞKAN, YRD. DOÇ. DR. REŞAT ÖZTÜRK: Evet başka sorusu olan, ben derslerimde zaman zaman VEKAM'dan söz ediyorum. Zeynep Hanım VEKAM Genel Müdürü evet çok

güzel Ankara'yı tanıtan geçmişimizi tanıtan geçmişimizle kopmamamızı sağlayan bir takım etkinlikler yapıyor. Keçiören'de VEKAM Genel Müdürlüğü var. Eski bir Ankara Evi Koç Ailesine ait bir ev, müzeye orayı gezmenizi, VEKAM hakkında bilgi almanızı istiyorum. Çok sıcak ortam, dilerim VEKAM'la tanışacaksınız. Evet bu arada Sayın Çavuşoğlu Tandoğan Meydanında olan çok güzel bir tarihi objeden söz ettiler. Nerede olduklarını bilmiyorum dediler, Sayın Zeynep Hanım o tarihi objenin nerede olduğunu biliyor bize o konuyu aktaracak buyurun efendim.

Zeynep Önen: Estağfurullah efendim haddim değil bu havuzdan tabii ki de Tandoğan Meydanına taşınan havuzdan Ahmet Bey bahsetti. Ben de hatırlıyorum o havuzu beni lütfen düzeltin Ahmet Bey, bir Ankaralı olarak tabii hepimizden daha çok bilgiye sahip.

Şimdi bu havuzlardan birkaç tane varmış diye biliyorum İlk olarak Kızılay'da Uyvadin Köşkü yani bugün Gimanın olduğu binayı düşünün Gima Binası Uyvadin Köşkü var Uyvadin Köşkünün önünde bir havuz varmış. Bu havuz Su Perili Havuz adı altında anılmış. Ondan sonra Tandoğan'a götürülmüş, Hacettepe'nin bahçesinde de onun bir benzeri var, fakat Tandoğan'daki bende. Ankara'ya 5.5 yıl önce geldim İstanbul'dan ve Ankara'ya emin olun gerçekten aşık oldum. Bir Cumhuriyet kadını olarak Ankara'ya farklı bir duygu besliyorum yani kendimi Ankara'yla özdeşleştirdim diyebilirim. Havuzların o kadar güzel olduğunu anlatabilirim size gelip görürseniz ben de bir şekilde size bunların fotoğraflarını göstermek isterim. Ahmet Bey son derece de haklı olarak bu havuzdan bahsetti. Çünkü o kadar büyük bir havuz ki ve onun benzerleri, insanların fotoğrafları var 1930'larda çekilmiş, Havuzun dörtte biri kadar bir insanın boyu düşünebiliyor musunuz ne kadar güzel ve bunlar anladığım hatırladığım kadarıyla bronz yada tunç değil mi Ahmet Bey ve dikkat ederseniz Ankara'da artık havuzlar yok Ankara'da var olan heykeller bakımsız. Domingo Notaro geldi. Dünya çapında İtalyan sanatçı heykeltıraş ressam şair yani tam bir sanatçı Domingo Notaro, Kültür Bakanlığı Valiliğe söyleyin ki bana yer verin dedi, bana malzemeyi verin, ben size Ankara'nın Sembolü olan heykellerden birini yapayım. Kimse ilgilenmedi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi sahiplendi. Yakında Orta Doğu Teknik Üniversitesinde Ankara'nın simgesi olan Anadolu Medeniyetleri Müzesindeki eserlerden esinlenerek hazırladığı bir heykel dikilecek. Domingo Notaro o kadar önemli ki Picasso'yla bile çalışmış bir insan. Düşünün yani bir yabancı geliyor size bedava Ankara'nın simgesel güzelliklerinden birini yapmak istiyor ve size bunu söylediği zaman siz önemsemiyorsunuz bile, ama Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne ben burada teşekkür ediyorum,dünya çapında bir heykeltıraş sayesinde Ankara yeni bir heykel kazanmış oluyor

BAŞKAN, YRD. DOÇ. DR. REŞAT ÖZTÜRK: Evet panelimiz burada nihayet buluyor Dışarıda etkinliklerimiz devam edecek, sizleri oraya davet ediyorum .